

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Національний університет оборони України
імені Івана Черняховського

Навчально-науковий інституту фізичної культури
та спортивно-оздоровчих технологій

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ І СПОРТУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ
УКРАЇНИ, ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ, РЯТУВАЛЬНИХ
ТА ІНШИХ СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ
НА ШЛЯХУ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 листопада 2019 року**

Рекомендовано Вченою радою навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського (протокол № 4 від 18.11.2019)

Рецензенти:

Ягупов Василь Васильович, професор кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, доктор педагогічних наук, професор;

Котляренко Лідія Теодорівна, професор кафедри теорії, методики та організації фізичної підготовки і спорту навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського, доктор біологічних наук, професор;

Романчук Сергій Вікторович, начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор

Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 21–22 листопада 2019 р.) Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського. Київ : НУОУ, 2019. 416 с.

У матеріалах конференції висвітлено теоретико-методологічні засади розвитку фізичної підготовки та спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах з урахуванням досвіду бойових дій, представлено сучасний стан та перспективи розвитку фізичної підготовки, спорту та туризму у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах на шляху євроатлантичної інтеграції України, з'ясовано зарубіжний досвід фізичної підготовки та спорту у збройних силах провідних країн світу, обґрунтовано науково-методичне та управлінське забезпечення розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах з урахуванням досвіду антитерористичної операції, представлено педагогічну інноватику у фізичній підготовці військовослужбовців, фахівців правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб в світлі інтеграційних процесів України, акцентовано увагу на медико-біологічних та психологічних аспектах фізичної підготовки у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах з урахуванням досвіду бойових дій та військових конфліктів.

ISBN 978-617-7187-32-4

© Петрачков О.В.

© Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського;
Навчально-науковий інститут фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій, 2019

Шановні

учасники III міжнародної науково-практичної конференції з питань розвитку фізичної підготовки і спорту у Збройних Силах України, правоохоронних органах, рятувальних та інших спеціальних службах на шляху євроатлантичної інтеграції України!

Висловлюю подяку всім, хто знайшов можливість взяти участь у нашій конференції. Пишаюся тим фактом, що до конференції виявлено значний інтерес.

Конференція проводиться у той час, коли Збройні Сили України разом з іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами героїчно захищають незалежність нашої Держави.

Фізична підготовка є одним з основних предметів бойової підготовки військ та безпосередньо впливає на рівень боєздатності Збройних Сил України, військових формувань та правоохоронних органів.

Навчально-науковий інститут фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського продовжує здійснювати підготовку військових фахівців з фізичної підготовки і спорту для Збройних Сил України та інших структур, які входять до сектору безпеки і оборони України, організацію наукової та науково-технічної діяльності з концептуальних напрямів розвитку фізичної підготовки і спорту.

Жічу вам, шановні друзі, творчих успіхів, оптимізму, а віра в майбутнє кай додає нам сил та насаги в подоланні труднощів нелегкої служби в ім'я України!

Дякую Вам за участь у конференції!

Начальник Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського
генерал-лейтенант

Анатолій СИРОТЕНКО

VIII. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ БОЙОВИХ ДІЙ ТА КОНФЛІКТІВ

Височіна Н. Л., Воробйова А. В. Спортивно-оздоровчі технології як засіб оптимізації психічного стану військовослужбовців	327
Височіна Н. Л. Функціональна асиметрія мозку та її вплив на спортивну діяльність	329
Грибан В. Г. Роль гіпоксії у фізичному тренуванні	332
Іващенко С. М. Роль фізичної підготовки населення у формуванні стратегічного людського резерву для потреб силових структур держави	334
Котляренко Л. Т. Державна програма реабілітації та реадaptaції військовослужбовців-учасників бойових дій	336
Mishchenko V., Lysenko O. Individual characteristics of physiological reactivity and manifestations of energy potential for elite athletes	338
Штриголь С. Ю., Бондарев Є. В., Капелька І. Г. Фармакологічні шляхи підвищення витривалості організму до дії низьких температур	341
Бабак С. В., Неборачок Я. В. Нові погляди на клітини нейроглиї	343
Безмилов М. М. Використання методу радіотелеметричної пульсометрії під час підготовки спортсменів в баскетболі 3x3	346
Богуславський В. В., Пожидасєв М. Ю. Проблематика травматизму в змішаних єдиноборствах	348
Вінтоняк В. Ф. Фізична підготовка військовослужбовців як засіб психологічної адаптації до діяльності в екстремальних умовах	351
Мітова О. О., Полякова А. В. Формування мотивації до занять баскетболом засобами теоретичної підготовки протягом першого року навчання	353
Павелко І. І. Актуальні питання фізичної та психологічної реабілітації учасників збройних конфліктів	355
Babak S., Karnaukh T. Cleansing the body ofhelminths by means of ayurveda and yoga-therapy	358
Анісімов І. Л.	360

Підготовка фізичної підготовки на розвиток рухової активності і працездатності військовослужбовців офіцерського складу органів управління	
Архивский А. П., Романів І. В., Данилюк М. М. Підвищення ефективності психологічної підготовки спортсменів у спорті стрибки у воду	361
Кутенко А. Є., Мальцев О. О. Формування позитивного ставлення до фізичної культури у майбутніх фахівців-зв'язківців	362
Гришук С. М. Витоки кінезології, її основні школи, напрями та особливості застосування	364
Ткачова О. В. Непсихологічні чинники вибору та прийняття рішення в умовах невизначеності	369
Євтушенко В. В. Фізичне виховання майбутніх офіцерів Служби безпеки України в контексті формування «Я-образу»	371
Канітоненко М. М., Котурбаши Р. Ю. Значення фізичної реабілітації при ушкодженні опорно-рухового апарату в учасників операції Об'єднаних сил	374
Кармеліта А. А. Основні проблеми розвитку фізичної реабілітації	376
Кітло Л. М., Вільгуш Д. В. Здоровий спосіб життя курсантів вищих військових навчальних закладів як запорука успішності професійної підготовки майбутніх офіцерів	377
Коновалов Д. О., Федоренко О. О., Афанасенко С. В. Реабілітаційні заходи військовослужбовців-учасників бойових дій	379
Курбакова С. М. Травми та реабілітація військовослужбовців	382
Курбакова С. М., Шемчук О. М. Оздоровча та лікувальна фізкультура як реабілітація військовослужбовців-учасників бойових дій	385
Лівай Д. Д. Вплив психологічних профілів працівників поліції на ефективність правомірного застосування фізичної сили	386
Малахов Є. В., Барков В. І., Курбакова С. М. Запобігання травматизму на заняттях із гімнастики	388
Малєєв В. В., Толочко О. О. Фізична терапія, ерготерапія (фізична реабілітація) працівників	390

захворювань, зміцнення здоров'я, але і підвищення фізичної працездатності.

На думку академіка П. К. Анохіна зміни навколишнього середовища та фіксування в організмі, набувають сигнального значення, випереджають реакції пристосування.

Узагальнюючи вище зазначене, можна сказати, що гіпокеія при нормальному стані людини є сигналом для мобілізації функцій організму його пристосування до нових умов існування, підвищення фізичної працездатності та реактивності.

Іващенко С. М.

доктор медичних наук, професор

Київський університет імені Бориса Грінченка

РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НАСЕЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЧНОГО ЛЮДСЬКОГО РЕЗЕРВУ ДЛЯ ПОТРЕБ СИЛОВИХ СТРУКТУР ДЕРЖАВИ

У наш час для більшості країн світу характерною є тенденція до поступового збільшення кількості осіб, які мають патологічні зміни у стані здоров'я. Головними причинами такого явища фахівці вважають погіршення екологічної ситуації в багатьох регіонах нашої планети та несприятливі зміни способу життя сучасної людини.

Така тенденція є небезпечною, тому що в більшості країн у зв'язку з цим виникає проблема формування людського резерву для потреб як ЗС, так і інших державних силових структур.

В осіб з відхиленнями у стані здоров'я зазвичай показники фізичного розвитку нижчі порівняно з показниками практично здорових людей, а тому вони виявляються неспроможними до повноцінного виконання функцій, передбачених для особового складу силових відомств.

На думку провідних вчених, які працюють в галузі фізичного виховання і спорту, виправити таку ситуацію можна шляхом налагодження системи профілактичної реабілітації осіб з відхиленнями у стані здоров'я.

Завдяки цій системі можна розвинути фізичні якості осіб з відхиленнями у стані здоров'я (незважаючи на наявність у них тих чи інших захворювань) до такого рівня, який дав би їм змогу виконувати певні функції у складі підрозділів силових структур держави з належним рівнем ефективності та надійності.

Дослідження було виконано шляхом наукового аналізу літературних джерел наукової інформації, присвячених вивченню особливостей сучасних

систем фізичної і психологічної підготовки особового складу силових структур багатьох країн світу. Тривалість даного дослідження склала понад два роки (з лютого 2017 року до серпня 2019 року).

Тенденція до поступового збільшення кількості людей, що мають певні відхилення у стані здоров'я. Така ж тенденція, на жаль, спостерігається і в Україні. Проте саме в Україні, на відміну від низки інших держав, ця проблема набуває виключного значення.

Наразі ЗС України потребують значних людських резервів та надійних джерел їх поповнення. Аналогічна ситуація є характерною також для особового складу формувань Міністерства внутрішніх справ та Служби безпеки України.

Вирішити цю проблему можна шляхом організації роботи на державному рівні з тим контингентом населення країни, представники якого мають відхилення у стані здоров'я. В першу чергу, це стосується осіб молодого віку, а також дітей і підлітків.

За умов застосування спеціальних профілактично-реабілітаційних програм та оптимізації рухового режиму осіб з відхиленнями у стані здоров'я, можна досягти ефекту повного чи часткового виправлення наявних порушень, а також забезпечити досягнення даними особами гармонійного фізичного розвитку, незважаючи на наявність патологічних змін в їх організмі.

Тому нагальним завданням всіх фахівців, що працюють в галузі фізичного виховання різних категорій населення, є активна участь у реалізації заходів державної програми поповнення стратегічного людського ресурсу країни. Виключно важливим є, також, ефективне використання знань і практичного досвіду цих фахівців для досягнення ефекту поліпшення загального стану осіб з відхиленнями у стані здоров'я та розвитку в них тих фізичних властивостей, що є потрібними для ефективної діяльності за призначенням у складі формувань силових структур держави.

Результати дослідження уможливлюють такі висновки:

1. Формування стратегічного людського резерву для потреб ЗС та інших силових структур держави в сучасних умовах становить собою надзвичайно важливе наукове завдання.

2. Особи з відхиленнями у стані здоров'я можуть бути придатними для діяльності у складі силових структур держави за умов належного розвитку в них (незважаючи на наявність захворювань) відповідних фізичних якостей.

3. Досягти належного рівня розвитку фізичних якостей у осіб з відхиленнями здоров'я можна лише шляхом застосування для їх ФП спеціальних науково обґрунтованих тренувально-реабілітаційних програм.